

sultaran 15 tracomatosos per cada 100 habitants. No ha d'oblidar-se que en les xifres i càlculs anteriors, destacarem un nombre considerable, anterior als últims cinc anys, que considerem guarits en aquest període.

De tot el que hem dit se'n desprèn que el tracoma a Barcelona augmenta en proporcions alarmants, i que de no fer-se una campanya enèrgica i eficaç, no trigarem en veure Barcelona al mateix nivell que Múrcia, Almeria, etc., respecte a l'esmentada malaltia.

Davant aquesta invasió, què farem per a combatre-la? En primer lloc, ensenyar al poble allò que és el tracoma i llur gravetat, i per últim, els mitjans que existeixen per a salvar-se'n.

Tan aviat com el públic sàpiga allò que és el tracoma s'esverarà, essent això el primer pas en contra de la malaltia.

Fins fa poc, únicament l'especialista al guarir un malalt del tracoma l'advertia de la gravetat de la dolença. Però aquests consells no arribaven a generalitat; per consegüent, donaven por resultat pràctic.

El Dispensari Oftalmològic Municipal, dirigit pel Dr. Marin, al presentar a la Superioritat la Memòria anual corresponent a l'any 1921, deia: "Que s'hauria d'evitar el contagi dels malalts tracomatosos, afecció intensament contagiosa. Es troba en forma d'epidèmia a les costes de Llevant, i escampada entre nosaltres, mercès a la desídia d'aquests malalts, i a la poca atenció que presten les elevades autoritats en què no es propagui tan fastigosa malaltia." En altre lloc de la Memòria hi afegia: "...malalts de tracoma (granulacions), malalts verinosament infecciosos, encomanadissos, crònics; malaltia que pot cegar, i deixa orbs a moltes persones. Famílies enteres, pobles enters de la costa de Llevant pateixen aquesta malaltia, i podríem dir que són l'escòria del món, perquè moltes nacions, particularment americanes, tenen establerta una veritable croada a tals malalts, no admetent-los en llurs països per la temença de la importació de tan greu malaltia. Aquí res s'ha fet, ni s'ha procurat pel seu isolament, i legislació, civilment parlant; només en la llei militar es preveu quiscuna cosa, exceptuant del Servei Militar als minyons afectats de l'esmentada malaltia. Generalment són gent deixada, que es guareixen quan te-

nen una pujada de sangs, com diuen ells, perdent la vista quan això succeeix."

Aquest advertiment donat pel Dr. Marin a la primera autoritat municipal, ja indica la necessitat d'organitzar una lluita contra aquesta afecció. El consells del Dr. Marin, com poden observar-se, no foren escoltats per qui havia d'escoltar-los, i per tant, no es començà cap campanya en aquest sentit.

La Junta de protecció a la infància, davant el crescut nombre de nens que existien en el seu Grup Benèfic, afectats de tracoma, creà una Secció especial model. No solament es varen agrupar tots els malalts formant tres categories, pàrvuls, nens i nenes, sinó que es varen crear departaments especials on a més de la guarició necessària, se'ls proporcionà la cultura i educació precises. A més l'esmentada Junta admet diàriament a tots els nens de tracoma que ingressen al referit establiment benèfic. Com es veu, a més d'ésser una obra model, és l'única que existeix a Espanya, gràcies al zel i constància del seu director senyor Folch i Torres. Si totes les institucions benèfiques seguíssin aquest exemple, seria el primer gran pas cap a la solució de tan important problema.

L'Hospital de la Santa Creu, contribueix, d'una manera especial a la lluita contra el tracoma. A més d'ensenyar als malalts la manera de guarir-se i evitar el contagi als seus familiars, ha confeccionat una sèrie de consells, impresos al dors de la recepta, la qual cosa fa que la seva difusió sigui molt activa. Aquesta campanya antitracomatosa ha estat dirigida molt eficaçment pel cap del Dispensari Oftalmològic, Dr. Bordàs.

La Facultat de Medicina, davant el nombre crescut de malalts de tracoma que acuden a llurs clíniques, decidí de crear un dispensari especial per a la guarició dels tracomatosos. Aquest departament funciona a hores distintes, a l'objecte de què els pacients no es barregin amb altres malalts de l'aparell de la vista, i, consegüentment, no produeixi cap contagi.

L'Institut Oftalmològic avui és el que intensifica amb més entusiasme la lluita contra el tracoma a Barcelona, car a més de crear un Dispensari antitracomatós al seu si, i donar múltiples consells als seus malalts, ha publicat als periòdics de la localitat, articles de divulgació, a l'objecte d'ensenyar a aquell qui ignora la grave-